

PARAMARTBO.

IN NAAM DES KONINGS

ARTIKEL 1

ART. 3.
Voor aan ver en ten aanzien der declarati-
en van de Translators en Interpre-
teurs geschil mogt ontstaan, zal zuks door
de Commissie uit het Gerechtshof tot de
kleine raden in het hoogste ressort wor-
den beslist.

SCHEEPS-TIDINGEN.

UITGEKEND.

pp 21834 11472 H 111

CONFIDENTIAL

OVERLEDEN: Den 2den, Isaac Cornel
60 jaren.—Idem, De Hoog. Edel. Gesteent
Heer Abraham de Veer, oud Gouverneur der
Kolonie Suriname, oud 73 jaren.—Den 4den
Anna van Bolwinkel, oud 76 jaren.—Idem
Wilhelmina Prut van Swieten, oud 67 jaren.—
Den 6den, Catharina Albertina Juliana Conij
nenberg, oud 1 jaar en 5 maanden.—Den 7den
Mozes Weijl, oud ruim 48 jaren.—Den 8sten
Carel Andries van Tannen, oud ruim 8 jaren.
Den 9den, Frederika Christina Konwagen
wed. J. J. Lashell, oud 67 jaren.—Den 12den
Gard Didrick Boonsgaarde, oud ... jaren.—De
13den, Hartog Machielsse, oud 66 jaren.—De

15den, Jacoba Schuffner, oud 82 jaren.—Idem, Lucia van Ruttinen, oud 78 jaren.—Den 16den, Daniel Badgen, oud 46 jaren.—Den 17den, Robert Stevenson, oud 27 jaren.—Idem, Frans François Buillab, oud 38 jaren.—Idem, Hendrik Reijmer van Nischoff, oud 42 jaren.—Den 18den, Jan Louis Stuger, oud 46 jaren.—Idem, Isaac Hartog Jacobs, oud 57 jaren.—Den 19den, Theresia van de weduwe Brown, oud 80 jaren.—Den 21sten, Johanna Petronella Weij, oud 68 jaren.—Den 22sten, Petronella Charlotte, dochter van Francina Kraemel, oud 2 jaren.—Den 24sten, Elisabeth Ley, oud ruim 3 jaren.—Den 26sten, Frans, zoon van Cornelia Elisabeth Pencelo, oud 5 maanden.—Idem, Philip François Jourdain, oud 18 jaren.—Den 28sten, de Wed. Bodekewitz, oud 66 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

*Uittreksels uit de Nederlandsche Couranten
tot en met 6 Januarij 1828.)*

NEDERLANDEN

Вредъ, 2 Января

Mor heeft de Londen de boodschap ontv-
angen , waarmede de president der Vereenigde
Staten , den 5den December , de jaarlijksche
zitting van het congres geopend heeft . Hij
kent daarin voornamelijk de gewarigheden op,
welke zich aan handen van het bank-en geld-
stelsel voordoen , en betuigt , dat hij zijne
overtuiging daaromtrent (tegen staatsbank) aan
het oordeel van het congres onderwerpt van
Hij herinnert de zwaarte van deze zaak , en dat
deze zaak niet anders dan de Amerikaanse Staat-
bank , welke nu uitgegroeid is tot een
met „ bankrotten " nu uitgegroeid is tot een
buitenlandsche betrekkingen der Vereenigde
Staten zijn vriendschappelijk , behalve die met
Mexico , met welken staat nepens Texas mis-
verstand was geboren . De zaak van de noor-
delijke grenscheffing der staten (sedert 50
jaren afhankelijk en waaromtrent voor eenige
jaren de scheideragterklap aanspraak van den
Koning der Nederlanden werd ingeroepen) was
op nieuw door Engeland bij het tijdt gebragt .
Van de schade ter goeding wegens geleiden
verliezen , hij het bombardement van Antwerpen
wordt in dit stuk geen woord garept . — Onder
anderen berigt de president dat 4 en een half
millioen dollars aan schatkistbiljetten zullen
afgegeven worden , vermits slechts 4 millioen
beschikbaar in de schatkist voorschoten zijn .

HARLEM, 5 January

De belgische gedeputeerden hebben het budget voor de landmagt, gedurende het jaar 1838, tot stand gebragt. Verhoog de meeste kommen zijn toegestaan; zoodanig als dezelve door het bewind waren voorgesteld en aangevraagd. Op de zijde van de infanterie is echter, tegen de meening der bewindslieden, eene vermindering tot stand gebragt van 6 à 700,000 fr. Men heeft gemeend, dat indien de behoeften van dit bedrag zich mogt opdoen, hetzelfde ligtelijk konde worden aangevraagd; dat, indien men de begrooting thans reeds op de hoogte bracht, welke door de ministers werd voorgesteld, men zich stilzwijgend zoude verhinderen, om ook in de voorgedragene verhoging der hussaren toestemmen. Sommigen hebben ook nog aankomst gemaakt van de handelwijze van de belgische bewindslieden, bij de heraadslaging over eene vroegere begrooting, als wanneer men onder het voorwendsel, dat men zich in Holland wapende, en kennis dragende van de onwaarheid van dit gerucht, de vertegenwoor

digers hadden overgemaakt, om het bedrag der belastingen met eettelijke miljoenen te verhogen, ten einde met dezelve andere uitgaven te dekken.

De geneeskundige dienst heeft ditmaal geene ernstige berandslagenen uitgelokt. Het zij, dat de leden, die in deze zaak het woord zouden hebben gevoerd, te vermoeid waren; — het zij, dat zij in de daad overtuigd waren, dat van de bedriegerijen, welke ten aanzien van deze dienst waren gepleegd, meer was gezegd, dan op de waarheid was gegrond: dit is zeker, dat de heer *Dumortier* alleen daarover het woord heeft gevoerd; — daarbij, als naar gewoonte, den hoofd-inspecteur *Vleming* heeft doorgestreekt, en door den voorzitter tot de orde is vermaand.

Men wilde in Brussel uit Parijs de tijding hebben bekomen, dat sommige regimenten ruiters, die bevel hadden bekomen, om naar de Luxemburgsche en belgische grenzen optebrekken, deser dagen tegenbevel hadden erlangd, en daarop den verderen togt hadden gestaakt. De belgische minister van oorlog heeft een crediet van ruim 100,000 fr. erlangd voor de meerdere kosten, welke het verblijf der brigade van den generaal *Lolivier* in het Luxemburgsche (welke brigade door den minister op 3600 man is begroot geworden) zal vorderen. Gevraagd, om nadere uitleggingen te geven, nopens den duur van het verblijf der belgische troepen in dat oord, heeft de minister verklaard, het daarvoor te houden, dat dit verblijf niet langer dan 40 dagen zoude behoeven aantehouden.

Deze ministeriële opgave bevestigt de meening der genen, die zich steeds overtuigd houden, dat de moeilijkheid, die ter zake van het beheer van het Grünwald is gerezen, langs een diplomatieken weg zal worden opgeheven. Intusschen werd gisteren te Brussel gesproken van een ontwerp van kapitalisten en lieden, die groot belang hadden bij het behoud der rust, om, zoo mogelijk, het geheele Grünwald te koopen en den koop prijs te betalen om zoedanig bewind als de duitseche overheid verlangd daartoe gerechtigd zoude verklaren. — Terwijl vele belgische staatslieden het thans bestaande statu quo bij voortdrijving voordragen als allerzinnigst wenschelijk voor de belgische belangen, heeft het bestaant van de fransche regering, om niet te waken in Frankrijk, als in België, te oopen te oopen opbrengen en aan te trekken, ter zake van een nieuw ontwerp van belastingen, als de heerscher in een vrede, het voornaamste orgaan van de partij der belgische geestelijkheid aantekening gegeven op het mededelen van een vrij breed betoog, waarin de noodzakelijkheid werd beweerd, om het nog langer te eenen eludischeking met het bevel der Nederlanden te geraken.

D. U. T. S. G. H. L. A. N. D.
Men schrijft uit Wenen, dd. 22 December, het volgende: De aanspraak des H. Vaders in het geheime consistorie, ons door het Romeinsche dagblad *Voce della Verità* aangebragt, heeft hier onder alle standen groote sensatie verwekt en algemeen de hoop gemaakt, dat de regtervaardige Koning van Pruisen den dood zijnen minister van crediet begonnen met het herstellen en den vreden inder wederzijdsche voeten stellen zal, om zijne waardigheid weder te aanvaarden. — Onze diplomaten gelooven dat het onwaarschijnlijk zoude zijn het voornemen van Westfalen en aan den Rijn dat nog vóór den Kroomprins zoo vele bewijzen van loof en gehoorzaamheid heeft gegeven, zoo te tergen. En het ware eene terging in dien men de in sommige dagbladen aangevoerde dreiging wilde ten uitvoer brengen, om namelijk het ten behoeve der katholieke onderdanen van Pruisen gesloten concordaat van den eenen kant weder ongeldig te doen zijn. Hierdoor zoude men het opperhoofd der katholieke kerk bedroeven met straffen; maar men zou de gesontste onderdanen der Pruisische monarchie van katholieke geloofsbelijdenis, volgens de

jongste volkstelling 5,067,000 menschen, straf fen en tergen. Ook zoude men daardoor het denkbeeld bevestigen, dat het gouvernement zelf in persoon was, moest hij de Matrozen het oogmerk zoude hebben om het katholieke Pruisen te protestantiseren. — H. Keizerl. H. de aartsbischop *Sophia*, gemalin des aartsbischops Frans Karel, was deser dagen door verkouding derwijze ongesteld geworden dat haar toestand eenige bekommerning baarde. Zij is thans evenwel weder buiten gevaar. — De aartsbischop Jan is hier van zijne langdurige reis terug gekomen en heeft heden een bezoek bij Prins Metternich afgelegd.

ADVERTISSEMENTEN.

(9416) De Exploiteur bij het Geregts hof te *Suriname*, als daartoe door den Hove gecommiteerd, presenteerd bij inschrijving te koop:

Plus minus 65 VATEN SUIKER, van de Plantaadje *Picardie*, aankomende Wm. *CHRISTIE*, en wel bij kavelingen van vijf vaten.

Zullende de inschrijvings-biljetten, tot Vrijdag den 16den dezer, des voormiddags ten negen uren, ten Kantore van den ondergeteekenden worden aangenomen, en vervolgens ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden tot de zaken van Curateele en Sequestratie geopend, en het hoogste bod (mits goedgekeurd) worden aangenomen, met verplichting der Koopers, om, binnen den tijd van acht dagen na den verkoop, de Suiker voor eigene rekening en risico te doen afhalen.

Paramaribo, den 9 Maart 1838.

R. GOLLENSTEDE.

Exploiteur.

HARMONICA.

9de Concert.

Op HEDEN den 15den Maart 1838.

V E N D U

(10707) *HEDEN NADENIDDAG* om 4 uren, ten huize van den Vendumeester M. A. *KEIJSER*, van de Plantaadje *FRIEDERICSGIFT*, — 64 koppen *SLAVEN* en eenige losse *GOEDEREN*, van voor meld Effect afkomstig en te bezichtigen ten huize van voorn. Vendumeester.

Paramaribo den 26 Maart 1838.

(11092) De verkoop der Planten *MARE TRAIFF*, aankomende den 15den Maart, bij L. van *BEHM WENTHOLT*, zal plaats hebben, op Vrijdag den 16den dezer, des nademiddags ten 4 uren, ten huize van den Vendumeester M. A. *KEIJSER*.

Paramaribo den 14 Maart 1838.

J. C. H. SCHILDEBUS ag.

(1111) De ondergeteekende, zoo wel voor zich, als voor de zelve Moeder, het vak van *ZADELMAKER* hervattende, recom mandeert zich in de gunst van hunne vroegere begunstigers en verdere Heeren Ingezetenen.

Paramaribo den 12 Maart 1838.

F. A. BOLLE

(11106) *JACOB JUDA* en de Minderjarige *JUDA JACOB JUDA*, zijn voornemens uit deze Kolonie te vertrekken.

(11120) De vrije *STEPHAN* vertrekt.

HELDENDAAD VAN DUGDALE.

Bewonderenswaardig was het moed van den Engelschen *Dugdale*, die, in het jaar 1720, in den Russischen oorlog tegen de Turken, op de Russische vloot, als vrijwilliger diende. Hij nam de gevaarlijke taak op zich, om de in de haven van Tchesme liggende, Turkische vloot in brand te zetten. Ter dit einde gaf men hem vier branders mede. Des middernachts onderde hij de Turkische vloot in alle stilte, maar een bij al, deselve aankwam, verlieten hem reeds drie branders, met de daar bij behoorende booten; — want de Russen waren ter

dit, hun geheel onbekend, werk gansch niet genegen. Op den vierden brander, waarop hij met geweld hij zich hielden. Hij liep de haven in. Maar, dewijl hij overal naar zien, en zijne opzettendheid op verscheidene dingen te gelijk vestigen moest, zoo kon hij de manschap niet in het ong houden. Terwijl hij op het voorste gedeelte van den brander was, sprongen de Stuurman en Matrozen van achteren over boord in de boot. *Dugdale's* ondergang scheen thans onvermijdelijk. — In de Turkische haven geraakte reeds alles in beweging, en hij scheen nu, of door het zwaard zijner vijanden, of in de vlam van den brander, of in de golven der zee, te zullen moeten ontkomen. *Dugdale* bleef geen oogenblik beslisteloos. Hij greep het roer, en rukte dicht onder de vijandelijke schepen heen, welker booten hem reeds te gemoet kwamen. Hij klauterde op den boegspriet van den brander, en haakte dien aan een der voornaamste Turkische schepen vast, liep hierop over het verdek terug, waar reeds een hoop kruidinbrand gevlogen was, hetwelk hem tevens sterk beschadigde, sprong vervolgens onverschrokken baheden in het ruim van het schip, en legde, zeer dicht bij de aldaar zijnde vaten met kruid, vuur aan; en nu eerst storte hij zich af in de zee, om aan zijne eigene redding te denken. Met moeite werd hij door de Russische booten uit het water opgehaald.

Zijn heldenmoed was voor de Turken van een verschrikkelijk gevolg. Binnen vijf uren was de gansche Turkische vloot verbrand, tot op een eenig groot oorlogsschip en eenige kleinere vaartuigen na, welke de Russen zich ten buit maakten. De Bevelhebber van de Russische vloot beschoot, nog in dien zelfden nacht, de vesting, die de haven beschermde. Een Kruidmagazijn vloog in de lucht, waardoor de vesting en de stad verwoest werden; en bij het anbreken van den morgen, waren er van eene magtige vloot, van eene aanzienlijke stad en eene sterke vesting, nauwelijks eenige overblijfselen voorthanden.

DE MAARSCHALK VALÉE.

Ter gelegenheid van de eervolle onderscheiding welke dezen stijren krijgsman (na den dood des generaal *Dumouriez* met het opperbevel des Franschen legers in Afrika belast) deser dagen is te beurt gevallen, van, namelijk tot de waardigheid van maarschalk verheven te worden, kan het niet ondienstig zijn de volgende korte schets van zijne krijgsloopbaan mede te deelen. De luitenant-generaal der artillerie, *Sylvanus Karel graf Valée*, geboren te Brienne-le-Chateau, den 17den December 1773, trad den 1sten September 1792 in dienst als tweede luitenant bij de artillerie-school te Châlons. Maakte als eerste luitenant den veldtocht van 1793 in de Nederlanden mede, onderscheidde zich bij het overtocht over den Rijn, bij Neuwied, in het jaar 1796, als kapitein, in den slag bij Würzburg, en in het jaar 1800 bij Mook en Hohenlinden. De keizer benoemde hem, in 1804, tot luitenant-kolonel en ridder van het legioen van eer. Bij den generaal staf der artillerie aangesteld, muntte hij in den slag bij Jena uit, werd in het jaar 1807 tot kolonel der artillerie bevorderd. In den slag bij Eylau en dien van Friedland vernierf hij zich het linker kruis van het eerlegioen. Na den afloop van den veldtocht van 1810, dien hij had medegemaakt, droeg *Napoleon* hem het bevel over de artillerie van een legerkorps in Spanje op. Hier nam hij aan vele veldslagen en schermutselingen deel en werd aanmerkelijk met den rang van brigade-generaal bekleeft. Onder de regering van *Lodovik XVIII* werd hij met de orde van den Heiligen *Lodovik* en het groot-kruis van het legioen van eer versierd, alhoewel hij gedurende de honderd dagen der artillerie-kommando onder *Napoleon* op zich genomen had. Sedert September 1830 bevond hij zich op den actieven.

Te Paramaribo, 17 J. V. ENGELBRECHT.